

HHM/LL

10.2.2016

Työ- ja elinkeinoministeriö
nico.steiner@tem.fi
kirjaamo@tem.fi

Lausuntopyyntönnö 15.1.2016

Lääkäriliiton lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta koskien työsopimuslain muutoksia

Lääkäriliitto on lausunut po. asiassa Akavalle, mutta asian tärkeyden vuoksi liitto haluaa lausua myös suoraan Työ- ja elinkeinoministeriölle kiinnittääksemme ministeriön huomion seuraaviin asioihin.

Työllistämissopimus

Lääkäriliitto katsoo, että juridisesti kevennetty malli pitkäaikaistyöttömien määräaikaiseksi työllistämiseksi voisi olla perusteltu, jos oikeudelliset rajat olisivat selkeät ja oikeudenmukaiset. Kuitenkin nyt kommentoitava luonnos jättää nähdäksemme useita aukkoja tähän sääntelyyn ja riski sen väärinkäytöistä ja muista ongelmista on todellinen. Esityksessä todetaan, että väärinkäytösmahdollisuudet tulee estää, mutta epäselväksi jää, miten ja mikä taho tätä valvoisi, ja mitkä olisivat sanktiot.

Esityksen mukaan tavoitteena on alentaa työllistämiskynnystä, koska työsopimusta tehtäessä ei tarvitsisi arvioida perustellun syyn olemassaoloa. Kysymys voisi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa työnantaja ei ole täysin varma palkkaamisen liiketaloudellisesta kannattavuudesta tai työvoimatarpeen olemassaolosta. Selvää kuitenkin on, että työntekijän palkkaamiseen riittyy aina taloudellisia riskejä ja tällainen riskinsietokyky on osa yritystoimintaa. Lisäksi tulee huomioida, että nykyisinkin aloittava yritys voi tehdä määräaikaisen sopimuksen tällä perusteella, kuten esityksessä todetaankin.

Lääkäriliitto pohtii myös, muodostaisiko tämä työllistämissopimusmalli uuden normin nuorten työntekijöiden työuralle, jolloin epävarmuuden aika katkonaisissa työsuhteissa piteneisi edelleen. Tähän jatkona liitto pohtii, johtaisiko työllistämissopimusmalli nykyistäkin voimakkaampaan määräaikaisten työntekijöiden ketjutuksiin työntekijän jatkuvasti vaihtuessa. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on selvitetty, että ehdotetun lainmuutoksen myötä TSL 1:3.4 estäisi sen, ettei samaan tehtävään palkata jatkuvasti uutta työntekijää työllistämissopimuksella työvoiman tarpeen ollessa pysyvä, ja että asiaa arvioidaan samoin, kun perusteluissa määräaikaisuuksissa. Epäselväksi nähdäksemme kuitenkin jää se, että kuka asian voisi riitauttaa. Ns. tavallisissa määräaikaisuuksissa kuka tahansa määräaikainen voisi riitauttaa asian väittäen, että perustelu määräaikaisuudelle ei ole lainmukainen, sillä työvoiman tarve on pysyvä. Mutta miten se onnistuu työllistämissopimuksissa, kun kenenkään määräaikaisia työsopimuksia ei ole tarvinnut

perustella, eli ne eivät ikään kuin voikaan olla lainvastaisia. Mikäli ajatuksena on se, että kun tiettyä tehtävää on tehty vuoden ajan työllistämissopimuksilla, olisi se tehtävä sopimaton työllistämissopimuksella tehtäväksi. Kuitenkin käytännössä kiertomahdollisuus onnistuisi melko yksinkertaisesti siten, että työnkuvaan tehtäisiin pieniä muutoksia, jolloin se saataisiin taas "sopivaksi". Epäselväksi meille myös jäi, voisiko saman henkilön kanssa tehdä uudet kolme työllistymissopimusta sen jälkeen, kun viimeisimmän työllistymissopimuksen päättymisestä on kulunut 2 vuotta.

Keskeinen huoli Lääkäriliitolla on myös siinä esityksessäkin todetussa, että tutkimustiedon mukaan määräaikaisten määrän kasvu syö vakituisen työn määrää ja työllisyysvaikutukset ovat vähäisiä.

Takaisinottovelvollisuudesta

Esityksessä kerrotut perustelut muutokselle vaikuttavat liittomme näkemyksen mukaan varsin vähäisiltä. Lisäksi huomiota kiinnittää se, että empiiristä tutkimusta asiasta ei ole, eikä myöskään mitään arviota mahdollisista työllisyysvaikutuksista.

Esityksen mukaan tämä edistäisi muiden työnhakijoiden työmarkkina-asemaa suhteessa vakituisesta työsopimuksesta irtisanottuihin, jolloin tämä lisänee työvoiman vaihtuvuutta. Käytännössä se tarkoittaa epävarmuuden lisäämistä.

Lopuksi

Lääkäriliitto pitää esitystä päätavoitteen eli työllisyyden lisäämisen kannalta vähintäänkin epävarmana. Esityksen pohja on maan hallitusohjelmassa, eikä työelämästä kummunnissa todellisissa muutostarpeissa. Vaikutuksia ei juurikaan voida arvioida, eikä niitä näin nopealla aikataululla olisi ehdittykään tutkia. Ennen kaikkea: mitenkään ei voida arvioida, onko näillä toimilla mitään vaikutusta työllisyyteen.

Helsingissä 10.2.2016

Suomen Lääkäriliitto

Marjo Parkkila-Harju
puheenjohtaja

Laura Lindholm
neuvottelujohtaja